

[Rager.]

Burmeister & Wain's Trivsel i Virkeligheden har Betydning for op imod 15 pCt. af Befolkningen i København. Derved understreges det berettigede i, at der træffes ekstraordinære Skridt for at forsøge at bringe Virksomheden ud over den Krise, der er indtraadt for den.

At Handelsministeren ikke har ønsket uden videre af Statens Midler at stille Kapital til Disposition, kan jeg kun finde rigtigt; men jeg anerkender den store Samfundsinteresse, der ligger i Virksomhedens fortsatte Drift, og derfor finder jeg det naturligt, at Ministeren ikke afviste Virksomhedens Ledere, da de henvendte sig til ham, men at han har ønsket, at der blev foretaget en gennemgribende Undersøgelse af hele Selskabets Forhold og Status, saaledes at der derved kan skabes en solid Viden om dets Forhold, paa Basis af hvilken man til sin Tid kan træffe en endelig Bestemmelse om de Former, under hvilke det vil være formaalstjenligt at føre den videre.

Lovforslaget muliggør, at en saadan Undersøgelse foretages i nogenlunde Ro og med passende Overvejelsestid. Naar Resultatet foreligger, vil det være tidsnok at fælde Dom over Aarsagerne til det, der er sket, og fordele Skylden, hvis man finder, at den kan lægges paa andet end Forholdenes Udvikling. I Dag skal kun siges, at Burmeister & Wain er en Virksomhed, der har forstaaet at udvikle en moderne Teknik i højeste Plan, men det kræver Investering af store Kapitaler, og disses nødvendige Forrentning og Afbetaling kræver selvsagt en høj Beskæftigelsesgrad. Under Krisen er Beskæftigelsesgraden sunket under det, man aabenbart har anset for sandsynligt. Langt hen under Krisen var Burmeister & Wain konkurrencedygtigt, netop takket være den høje Teknik, men nu er Likviditeten formentlig bristet af samme Aarsag. Om den nu indtraadte Krise ogsaa er fremkaldt af andre Aarsager, undrager sig i Dag fuldstændig min Bedømmelse, derfor intet herom.

Men der er rejst forskellige Spørgsmaal vedrørende det foreslaede Moratorium. Man kan nemlig ikke ensidigt se paa det nødstedte Selskabs Forhold, der er ogsaa en anden Part, nemlig Kreditorerne. Selv om Vedtagelsen af en særlig Lov for Burmeister & Wain af denne Art, saa vidt jeg kan se, ikke paalægger Staten en juridisk Forpligtelse overfor Kreditorerne, mener jeg dog ikke, at Staten kan frasige sig et vist moralsk Ansvar, der ikke kan dækkes

ved en Henviisning til, at uden Loven vilde de ikke staa bedre. Jeg ved ikke, om Ministeren har gjort sig Tanker herom? Eventuelt vil Ministeren udtale sig her, eventuelt i Udvalget.

Prolongation af de i Moratorietiden forfaldne Veksler kan blive nødvendig; men hvis den oprindelige Veksler var diskonteret, og den nye ikke kan diskonteres, kan Vekseludstederen jo derved let komme i en ubehagelig Situation. Er der de fornødne Midler til Raadighed for Selskabet i den Tid, Moratoriet staar paa, vil det være tilstrækkeligt at vente, at Bemærkningen i § 4 vil kunne give Selskabet Mulighed for at gaa videre, eller vil kontant Betaling indenfor visse Grænser ikke blive nødvendig? Det er nødvendigt at vide, om de fornødne likvide Midler hertil er til Disposition. Jeg venter i og for sig ikke, at den højtærede Minister skal gaa ind paa disse Spørgsmaal her i Salen, men jeg nævner dem for at vise, at der rejser sig mange Spørgsmaal, som maa henvises til nærmere Behandling i Udvalget.

Der har været rejst Indvendinger, som man i og for sig kunde vente det, fra Oppositionspartiernes Side overfor § 5. Jeg vil dertil sige, at naar der opstilles de der opstillede Betingelser for Betalingshenstandens Indrømmelse, forekommer det mig rigtigt, at det er den overfor Folketinget ansvarlige Minister, der virkelig paatager sig Ansvaret for, hvad der sker i den Tid, som kommer. Det forekommer mig, at det vilde være forkert, hvis Ministeren krøb i Skjul. Jeg forstaaer det saaledes, at Ministeren vil forstaa at vælge de rette Raadgivere og Hjælpere, men som Lovforslaget er affattet, vil vi til enhver Tid kunne kræve Ministeren til Ansvar. Det forekommer mig at være den rigtige Stilling for os og den værdigste Stilling for Ministeren.

At Kreditorerne har Interesse i at komme til Bunds i Selskabets Forhold, er kun en Naturlighed; men § 5 siger intet som helst, der skulde umuliggøre dette. Jeg vil gerne spørge den højtærede Handelsminister, om det ikke er Ministerens Tanke, at ogsaa Kreditorerne skal have Lejlighed til at blive repræsenteret i Udvalget, saaledes at de der kan faa de fuldstændige nødvendige Oplysninger, der kan være af Interesse for dem.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Fremtiden vil jeg hellere lade være at udtale mig i Dag og binde mig til noget. Statsdriften af en saadan Virksomhed har paa ingen Maade nogen Tilløkkelse for mig; men i den Omstændighed, at denne